

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 228

din 28 iulie 2023

Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 41 din 10.02.2023

Prin Decizia nr. 41 din 10.02.2023, Consiliul Audiovizualului (în continuare – CA) a dispus controlul serviciului media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV” pentru verificarea respectării Concepției generale a serviciului de programe prevăzute în conținutul licenței de emisie, aprobate prin Decizia CA nr. 6 din 20.01.2023.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și ale art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA), CA a dispus monitorizarea serviciului media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV” la capitolul respectării Structurii serviciului media audiovizual.

De menționat că examinarea raportului a fost amânată de pe ordinea de zi a ședinței publice a CA din 21 iulie 2023, dat fiind faptul că, prin scrisoarea f/nr. din 21.07.2023, furnizorul de servicii media „ARCHIDOC GRUP” SRL s-a expus pe marginea rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV”, menționând următoarele:

1. *Serialul cu denumirea „Піє” a fost produs în Ucraina și, după clasificarea lui, corespunde compartimentului „Produs european”.*

Prin urmare, s-a atestat că, în perioada de monitorizare 19-25 februarie 2023, „ORIZONT TV” a difuzat filmul serial cu denumirea „Піє”, sezonul 2, care a fost produs în anul 2016 de compania „PRO-TV” din Ucraina, fapt pentru care timpul de difuzare al acestui film a fost inclus în volumul operelor europene.

2. *„Crime time” – este un program de sinteză a întâmplărilor criminale și a calamităților naturale care au avut loc atât pe teritoriul RM, cât și în toată lumea și nu conține analiză, astfel fiind clasificat un program tematic, fapt pentru care noi îl atribuim la „Atle tipuri”.*

Conform rezultatelor controlului, programul audiovizual „Crime time” a fost clasificat în categoria „Programe informative și analitice”, dat fiind faptul că, potrivit notei anexate la structura serviciului media: „Programe informative și analitice” – *aduc la cunoștința publicului evenimentele din actualitatea cotidiană: buletine de știri, informații și comentarii, comunicate, reportaje din țară și străinătate etc.* Astfel, programul „Crime time” reflectă o serie de evenimente din țară și străinătate cu conținut informativ despre accidente rutiere, crime, jafuri etc.

Mai mult, acest program a fost difuzat anterior de serviciul media „Orhei TV”, care l-a calificat drept un proiect informativ: *„Crime Time” este un proiect pentru cei cu inima tare. Noutăți criminale din țară și din afară, accidente, infracțiuni grave, jafuri, fraude economice, escrocherii și nu doar. Știrile din lumea criminală le găsiți la noi, de luni până vineri, la Televiziunea Centrală, începând cu ora 19 și 40 de minute, iar la Orhei TV de la ora 21 și 10 minute.*

3. *Programul audiovizual „În lumea surprizelor” este un produs în baza contractului de autor și este un produs propriu al postului „Orizont TV”.*

Prin urmare, la solicitarea CA, furnizorul de servicii media a prezentat un contract de colaborare încheiat cu SC „LA STUDIO 13” SRL, prin care părțile au convenit să ofere reciproc servicii în cadrul producerii programului de autor „În lumea surprizelor”. Astfel, CA a clasificat programul dat în categoria producție proprie realizată de furnizor.

4. *Programele televizate „Суд присяжных” și „Суд присяжных. Окончательный вердикт” corespund genului de programe „sereality”. În baza controlului efectuat programul „Суд присяжных. Окончательный вердикт” a fost clasificat la compartimentul „filme și seriale”, în acest caz vă rugăm să clasificați și programul „Суд присяжных” la această categorie, deoarece ele sunt parte componentă a unui teleproiect: „Судебные расследования основанные на реальных событиях”.*

Ambele programe audiovizuale, „Суд присяжных” și „Суд присяжных. Окончательный вердикт”, au fost incluse la „Alte tipuri de programe”, deoarece pe pagina oficială a furnizorului de servicii media din Federația Rusă „НТВ” acestea sunt incluse în categoria programe (передачи), iar în descrierea acestora se menționează că sunt parte a unui proiect televizat. Mai mult, în contractele de sublicență prezentate CA de furnizorul de servicii media „ARCHIDOC GRUP” SRL, încheiate cu furnizorul de servicii media „MEDIA RESURSE” SRL, filmele seriale au mențiunea „сериал”, iar „Суд присяжных” și „Суд присяжных. Окончательный вердикт” nu se regăsesc sub această precizare. Drept urmare, ambele programe audiovizuale au fost clasificate în categoria „Alte tipuri de programe”.

5. *Programul „Moldova la Pachet” este unul dintre cele mai populare și îndrăgite emisiuni. Acest program educă în rândurile oamenilor o responsabilitate civică și promovează gradul de implicare a cetățenilor la rezolvarea problemelor cu adevărat stringente ale locuitorilor. Rugăm să o atribuiți la „educaționale și culturale”, dar nu la „alte tipuri”.*

În acest sens, este de menționat că, potrivit notei anexate la structura serviciului media: *Programele educaționale sunt destinate în special procesului de instruire, programe școlare, universitare etc.*, iar programele culturale: *sunt destinate stimulării curiozității artistice și/sau intelectuale, reprezentării culturale, activității culturale în sine (concerte, spectacole), programe destinate îmbogățirii cunoștințelor publicului (într-un mod nedidactic) în diverse domenii ale culturii, afișă culturală, conținut audiovizual care nu a fost atestat în programul „Moldova la pachet”.*

Prin urmare, programul dat a fost clasificat în categoria „Alte tipuri de programe”, dat fiind faptul că în nota anexată la structura serviciului media: *„alte tipuri de emisiuni” – sunt programe de divertisment, religioase, satirice, programe cu tematică socială etc.* Programul susmenționat se regăsește în această categorie datorită conținutului cu caracter social prezentat în edițiile programului, și anume probleme sociale, economice cu care se confruntă unii cetățeni ai țării noastre (lipsă de bani, pensii și salarii mici, invaliditate etc.).

6. *Solicităm să atrageți atenția asupra rezultatelor monitorizării filmelor și seriialelor produse în străinătate care au fost repartizate în rubrica B2 punct 2, dar de fapt este un produs care a fost procurat de aceea se atribuie la compartimentul B2 punct 3. Anterior am prezentat copiile contractelor prin care se atestă procurarea produselor date.*

În rubrica B.2. punctul 2 sunt menționate producții audiovizuale ale altor producători. Aici au fost incluse filmele și seriialele realizate de producători din Ucraina, Turcia și Federația Rusă, indicați de „Телекомпания НТВ” în descrierea fiecărei opere cinematografice.

În categoria B.2. punctul 3 sunt menționate programele achiziționate, respectiv, în acest compartiment, au fost calculate programele audiovizuale realizate de furnizorul de servicii media din Federația Rusă „Телекомпания НТВ” – „Суд присяжных”, „Суд присяжных. Окончательный вердикт”, „DNK”, „Герои нашего времени” etc.

În acest context, rezultatele monitorizării pentru perioada 19-25 februarie 2023 au atestat următoarele:

B.	Formatul de principiu și structura serviciului media audiovizual		
B.1.	Formatul serviciului media audiovizual:	Conform Concepției	Rezultatele monitorizării
	Generalist		
B.2.	Structura programelor după sursa de proveniență (total ore de emisie săptămânală: 168 ore)		
-	Producție proprie:	36%	35,48%

			(59 ore 37 min. 38 sec.)
	Programe audiovizuale locale realizate în exclusivitate de furnizorul de servicii media:	36%	35,48% (59 ore 37 min. 38 sec.)
	Programe audiovizuale locale realizate în coproducție și cu contribuția furnizorului de servicii media:	0%	0%
-	Producții audiovizuale ale altor producători:	28%	47,33% (79 ore 32 min. 25 sec.)
	Programe audiovizuale realizate de producători independenți aflați sub jurisdicția Republicii Moldova:	0%	0%
	Programe audiovizuale realizate de producători ce provin din statele membre ale Uniunii Europene și/sau din statele terțe participante la Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră:	28%	31,59% (53 ore 05 min. 18 sec.) (filme realizate de producători din UA, TR, BBC)
	Programe audiovizuale realizate de producători ce nu se află sub jurisdicția Republicii Moldova:	0%	15,74% (26 ore 27 min. 07 sec.) (filme realizate de producători din FR)
-	Programe achiziționate:	26%	8,43% (14 ore 10 min. 17 sec.)
	Realizate de alți furnizori de servicii media aflați sub jurisdicția Republicii Moldova:	0%	0%
	Realizate de furnizori de servicii media ce nu se află sub jurisdicția Republicii Moldova (filme și seriale, inclusiv documentare, originea - SUA):	26%	8,43% (14 ore 10 min. 17 sec.) (programe realizate de furnizorul din FR „Телекомпания НТВ”)
B.3.	Opere europene		
-	Procente rezervate operelor audiovizuale europene:	65,86%	65,92% (87 ore 40 min. 02 sec.)
	Procent rezervat operelor audiovizuale europene realizate de către furnizor:	31,71%	26,03% (34 ore 32 min. 44 sec.)
	Procent rezervat operelor audiovizuale europene:	34,15%	39,89% (53 ore 05 min. 18 sec.)
	Procent rezervat operelor audiovizuale europene create de către producători independenți din Republica Moldova:	0%	0%
B.4.	Structura serviciului media audiovizual pe tipuri de programe:		
-	Programe informative și analitice:	10%	17,30% (29 ore 04 min. 54 sec.)
-	Programe educaționale și culturale:	2%	0,40% (39 min. 49 sec.)
-	Filme (artistice, documentare, animație):	56%	50,76% (85 ore 17 min. 51 sec.)
-	Muzică (în cazul posturilor TV – clipuri muzicale neîncadrate în emisiuni):	0%	0%
-	Alte tipuri de emisiuni:	22%	23,36% (39 ore 15 min. 47 sec.)
-	Teleshopping, sponsorizare:	2%	1,07% (01 ore 47 min. 34 sec.)
-	Publicitate:	6%	4,8% (08 ore 04 min. 03 sec.)
-	Promo:	2%	2,3% (03 ore 50 min. 02 sec.)

În perioada de raport 19-25 februarie 2023, rezultatele monitorizării serviciului media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV” au atestat devieri de la Concepția generală a serviciului de programe, aprobată prin Decizia CA nr. 6 din 20.01.2023.

Totodată, la capitolul producției audiovizuale ale altor producători, „ORIZONT TV” a indicat 28% – volum de programe realizate doar de *producători ce provin din statele membre ale Uniunii Europene și/sau din statele terțe participante la Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră*, însă rezultatele controlului au arătat că serviciul media audiovizual a difuzat 47,33% de programe ale altor producători, dintre care 31,59% *programe audiovizuale realizate de producători ce provin din statele membre ale Uniunii Europene și/sau din statele terțe participante la Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră* (serialul turcesc „Doi mincinoși”, serialul UA „Пєc” și filmul „Planeta Pământ” realizat de BBC) și 15,74% de *programe audiovizuale realizate de producători ce nu se află sub jurisdicția Republicii Moldova* (acest compartiment conține filme seriale realizate de producători din Federația Rusă: „Лесник”, „Скорая помощь” etc.)

La compartimentul *Programe achiziționate* realizate de furnizori de servicii media ce nu se află sub jurisdicția Republicii Moldova (filme și seriale, inclusiv documentare, țara de origine – SUA), serviciul media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV” indică 26%, însă, ca urmare a monitorizării, au fost atestate 8,43% (aici au fost incluse programele audiovizuale realizate de furnizorul din Federația Rusă „Телекомпания НТВ” – Суд присяжных”, „Суд присяжных. Окончательный вердикт”, „DNK”, „Герои нашего времени” etc.)

A fost atestat un decalaj și la punctul **B.4. – Structura serviciului media audiovizual pe tipuri de programe/emisiuni**, conform căruia, în perioada de raport, serviciul media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV” s-a angajat să difuzeze „*Programe informative și analitice*” în volum de 10%, iar rezultatele arată 17,30%, precum și un volum de 2% de „*programe educaționale și culturale*”, dar s-au constatat 0,40%.

De asemenea, la compartimentul „*Filme*” furnizorul de servicii media a indicat 56%, dar a realizat 50,76%, iar la compartimentul „*Alte tipuri de emisiuni*” a indicat 22% și a realizat 23,36%.

Astfel, s-a constatat că serviciul media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV” nu a respectat Concepția generală a serviciului de programe, aprobată prin Decizia CA nr. 6 din 20.01.2023.

Prin urmare, sunt relevante prevederile art. 84 alin. (5) lit. g) din CSMA, potrivit cărora: „*Se sancționează cu amendă de la 5 000 de lei la 10 000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări: nerespectarea concepției generale a serviciului media audiovizual, aprobată de către Consiliul Audiovizualului.*”

Totodată, este de menționat că, pe parcursul perioadei de control, o parte din programele audiovizuale difuzate de serviciul media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV” („Neața show”, „Descoperă ortodoxia”, „Hai să ne căsătorim”, „Герой нашего времени” etc.) au fost difuzate anterior de furnizorul de servicii media „MEDIA RESURSE” SRL, fondator al serviciilor media audiovizuale „Orhei TV” și „TV6”. În acest context, „ORIZONT TV” a prezentat mai multe contracte de autor cu prezentatori și un contract de prestare a serviciilor cu „MEDIA RESURSE” SRL, care prevede locațiunea studioului și a echipamentului tehnic, prestarea serviciilor de transport, de editare video și de publicitate pe paginile web tv6.live, tv6.md etc. Urmează să fie sesizat Consiliul Concurenței, în vederea constatării dacă asemenea contracte, încheiate între două companii concurente, încălcă sau nu legislația concurențială.

Un alt aspect se referă la faptul că, la începutul anului 2023, furnizorul de servicii media „ARCHIDOC GRUP” SRL a încheiat mai multe contracte cu o valoare semnificativă în raport cu venitul declarat în raportul de activitate pentru anul 2022. Furnizorul de servicii media a invocat drept surse financiare încheierea unor contracte de publicitate, prezentând copii de pe două contracte, care au fost încheiate la data de 1 martie 2023. În acest sens, urmează să fie sesizat Serviciul Fiscal în vederea verificării mijloacelor financiare ale acestui furnizor de servicii media.

În ședința publică din 28 iulie 2023, majoritatea membrilor CA și-au exprimat acordul cu constatările din raportul de control, menționând în special următoarele:

În opinia membrului CA, Ruslan Mihalevski, unele programe audiovizuale difuzate de serviciul media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV”, atribuite de aparatul CA în categoria „Producție

proprie”, urmau a fi clasificate ca programe realizate de producători independenți. Aceste programe audiovizuale au fost difuzate anterior de serviciile media audiovizuale „Orhei TV” și „TV6” și au fost atribuite ca fiind producție proprie pentru respectivele servicii media. Totodată, furnizorul de servicii media „ARCHIDOC GRUP” SRL are încheiate contracte de autor cu moderatorii programelor, dar aceste persoane nu sunt angajați/salariați ai furnizorului, deci nu intră sub incidența definiției de resurse umane proprii.

De asemenea, membrul CA, Ruslan Mihalevschi, a menționat că, pe data de 20 ianuarie 2023, CA a aprobat Concepția generală și grila de emisie ale serviciului media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV”, iar pe 6 februarie furnizorul de servicii media a prezentat o altă grilă de emisie, total diferită de cea precedentă. Astfel, în mai puțin de o lună de la aprobarea de către CA a Concepției, situația la acest serviciu de televiziune s-a schimbat radical.

Membrul CA a concluzionat că situația atestată urmează a fi apreciată în contextul circumstanțelor relatate, de aceea nu poate fi aplicată o sancțiune minimă, și a propus sancționarea furnizorului de servicii media „ARCHIDOC GRUP” SRL cu amendă în mărime de 7 000 de lei.

În temeiul celor constatate, conform prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se ia act de rezultatele controlului serviciului media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV”.
2. Se sancționează cu amendă în mărime de 7 000 de lei furnizorul de servicii media „ARCHIDOC GRUP” SRL, fondator al serviciului media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV”, pentru nerespectarea Concepției generale a serviciului media audiovizual aprobată de Consiliul Audiovizualului, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. g) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.
3. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, „ARCHIDOC GRUP” este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 7 000 de lei furnizorul de servicii media „ARCHIDOC GRUP” SRL pentru nerespectarea Concepției generale a serviciului media audiovizual de televiziune „ORIZONT TV” aprobată de Consiliul Audiovizualului.

4. „ARCHIDOC GRUP” SRL va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.
5. „ARCHIDOC GRUP” SRL va prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Datele bancare pentru achitarea amenzii:

Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase nr. 7

Codul IBAN: MDXXTRGAAA143111LLLL0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157/2013 Regulamentul cu privire la transferul de credit (cod numeric);

„LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

6. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chişinău, sediul Râşcani (MD-2068, mun. Chişinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.
7. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcţiei control servicii media audiovizuale.
8. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU